

Praha 2. září 2024

Č. j.: MZDR 22667/2024-3/SL

MZDRX01T72P2

Výkladové stanovisko k změně podmínek pro zápis do seznamu pacientských organizací od 1. října 2024

Podle ust. § 113f odst. 3 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), ve znění účinném do dne 30. září 2024, zapíše Ministerstvo zdravotnictví patientskou organizaci do seznamu patientských organizací, jestliže mj. splňuje podmínky uvedené v § 113f odst. 1 citovaného zákona, tj. jestliže se jedná o zapsaný spolek, jehož hlavní činnost spočívá v pomoci pacientům a ochraně jejich práv a zájmů a jehož členy jsou zpravidla osoby s určitým onemocněním nebo zdravotním postižením, jejich osoby blízké nebo jejich zástupci podle občanského zákoníku, přičemž tyto osoby mají rozhodující vliv na jeho řízení.

Pacientskou organizací může být též spolek, jehož členy jsou spolky, které splňují shora uvedené podmínky a které volí členy jeho statutárního orgánu.

Pacientskou organizací může být rovněž ústav či obecně prospěšná společnost, jejichž hlavní činnost spočívá v pomoci pacientům a ochraně jejich práv a zájmů, a kde pacienti, osoby jim blízké nebo jejich zástupci podle občanského zákoníku mají prokazatelně rozhodující vliv na řízení.

V důsledku přijetí zákona č. 240/2024 Sb. dojde s účinností ode dne 1. října 2024 ke změně ust. § 113f zákona o zdravotních službách tak, že se jedna z definičních podmínek patientské organizace, a to rozhodující vliv osob s určitým onemocněním nebo zdravotním postižením, jejich osob blízkých nebo jejich zástupců podle občanského zákoníku na řízení patientské organizace, mění tak,

že nově je definiční podmínkou patientské organizace, že tyto osoby mají mít zásadní vliv na činnost patientské organizace, tj. spolku, ústavu nebo obecně prospěšné společnosti.

Vzhledem k této skutečnosti a absenci přechodných ustanovení vyvstala otázka, zda subjekty zapsané Ministerstvem zdravotnictví na seznam patientských organizací podle podmínek platných do 30. září 2024 budou považovány i nadále – po 1. říjnu 2024 – za patientské organizace, nebo zda bude Ministerstvo zdravotnictví z úřední povinnosti přezkoumávat, zda splňují nové zákonné podmínky pro patientské organizace vzhledem k ust. § 113f odst. 6 zákona o zdravotních službách („Přestane-li patientská organizace splňovat podmínky uvedené v odstavci 3, ministerstvo rozhodne o vyřazení organizace ze seznamu patientských organizací.“).

Ministerstvo zdravotnictví k této otázce uvádí, že považuje situaci, kdy osoby s určitým onemocněním nebo zdravotním postižením, jejich osoby blízké nebo jejich zástupci podle občanského zákoníku mají rozhodující vliv na řízení patientské organizace za podmnožinu případů, kdy tyto osoby mají zásadní vliv na činnost patientské organizace. Pojmově lze tak rozhodující vliv na řízení subjektu podřadit pod širší pojem zásadního vlivu na činnost subjektu.

Z tohoto důvodu nebude Ministerstvo zdravotnictví po 1. říjnu 2024 u subjektů dosud zapsaných na seznam patientských organizací přezkoumávat pouze vzhledem k změně zákonné úpravy, zda i nadále splňují podmínky podle zákona.

K takovému kroku Ministerstvo zdravotnictví v budoucnu přistoupí pouze v případě, že zjistí informaci vyvolávající podezření, že určitá patientská organizace nespĺňuje zákonné podmínky pro přiznání tohoto statusu. K tomu dodáváme, že i o vyřazení subjektu ze seznamu patientských organizací se vede správní řízení, ve kterém je dotčený subjekt oprávněn uplatňovat prostředky na svoji obranu.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

V Praze dne 2. září 2024

JUDr. Radek Polícar

vrchní ředitel pro legislativu a právo

